

*borosjenői TISZA Kálmán
emlékének ajánlott*

A POLGÁRI MAGYAR ÁLLAM RENDVÉDELME

című

**XL. Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Konferencia**
tájékoztatója

2024. október 18.
VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár
1093 Budapest, Zsil u. 2-4.

TISZA Kálmán

(Geszt, 1830. december 16. – Budapest, 1902. március 23.)

Magyar politikus, a Magyar Királyság miniszterelnöke, nagybirtokos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.

1848-ban a BATHYÁNY-kormány vallás- és közoktatásügyi minisztériumában segédfogalmazó. 1860-ban visszautasította Bihar vármegyei főispáni tisztségét. Az 1861-i országgyűlésen a képviselőház alelnöke. A DEÁK Ferenc körül csoportosuló „felirati párttal” szemben a „határozati párthoz” csatlakozott, majd nagybátyja, TELEKI László öngyilkossága után a párt irányítását is kezébe vette. Az 1865-i országgyűléstől GHYCZY Kálmánnal egy évtizedig az ún. „balközép” vezére. A kiegyezést a DEÁK által megvalósított formában ellenezte, s pártjával az 1868. április 2-án közzétett „bihari programban” állást foglalt a közös minisztériumok és a delegációk ellen, s célul tűzte ki az önálló m. hadsereg, a saját pénzügyi és kereskedelmi rendszer megteremtését.

1875. március 2-től 1887. február 11-ig belügyminiszter (1875. október 20-ig a WENCKHEIM-kormányban), majd 1875. október 20-tól 1890. március 13-ig miniszterelnök. Miniszterelnöksége alatt szilárdan a dualizmus 1867-ben lefektetett alapelvei szerint kormányzott. Az ő idejére esik a dualista állam-berendezkedés megerősödése, végleges formáinak kialakulása, valamint a két állam dualista együttélésének legkonszolidáltabb periódusa. Kísérletet tett arra, hogy a rendiségen nyugvó örökölt autonóm törvényhatósági és kommunális rendszerből egységes, centralizált polgári közigazgatást és korszerű államapparátust építsen ki. E koncepcióba illett a – XIX. században Európában diadalútját járó – csendőrség magyarországi felállítása. Ezáltal pedig, a kiegyezéssel létrehozott és a magyar viszonyok között alkalmatlannak bizonyult úgynevezett „angolszász rendvédelmi modell” helyébe a „kontinentális modell” léptett, amely a Magyar Királyság fennállása során kiválóan fenntartotta a közrendet.

Kormányzati módszereinek belső ellentmondásai, az ellenzékkel szembeni erőszakossága az évek során aláásta tekintélyét és fokozatosan összekovácsolta ellenzékének egységét, 1889-ben a parlament újoncmegajánlási jogát megszorító véderő-törvényjavaslat ellenzői mozgósították a témára érzékeny közvéleményt, utcai tüntetésekkel elősegítve bukását. Ez 1890-ben következett be, amikor sikerült azt a látszatot keltenie, hogy az emigráns KOSSUTH Lajos magyar állampolgárságának védelme miatt az udvar kényszerítette lemondásra.

Haláláig pártjának egyik prominens tagja maradt. Politikai körökben „Generális” néven emlegették.

Szervező Intézmények

Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság
(SZBMRTT)

☎ : +36-26-337-975

☎ : +36-70-326-1151

@: paradi.jozsef@gmail.com

Web.: www.szbmrtt.atw.hu

Szemere Bertalan
Magyar Rendvédelem-történeti
Alapítvány
(SZBMRA)

☎ : +36-30-566-7120

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

✉ : 1093 Budapest, Zsil utca 2-4.

☎ : +36-1-795-6581

@: info@veritas.gov.hu

Web.: <https://veritasintezet.hu/>

Szervező Bizottság

dr. PARÁDI József CSc., mag.,
ny. főiskolai tanár, nyá. r. ezds.

☎ : +36-70-326-1151

@: paradi.jozsef@gmail.com

SIMON F. Nándor mag.
rendvédelmi relikviák gyűjtője

☎ : +36-20-347-4602

@: simon.f.nandor@gmail.com

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem- történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT)

Az 1990-ben alapított és 1991-ben a Fővárosi Bíróság által bejegyzett Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság a magyar rendvédelem története iránt érdeklődő szakemberek társadalmi egyesülése. Tagjai a magyar rendvédelem-történet, illetve azzal rokon fegyveres testületek történeti kutatásával és oktatásával foglalkoznak. A tagság döntően a rendvédelmi testületek személyi állománya, közgyűjtemények munkatársai, felsőoktatási intézmények oktatói köréből kerül ki. A társaság tagjainak a soraiban találhatók továbbá olyanok is, akiknek a foglalkozása ugyan nem kapcsolódik a rendvédelem jelenéhez, vagy múltjához, azonban érdeklődnek a témakör iránt, illetve valamilyen formában művelik azt pld. gyűjtők. Mintegy negyven fő rendelkezik tudományos, illetve oktatói fokozattal, melynek skálája az akadémiai tagságtól az egyetemi doktorig, illetve a professzortól a tanársegéd fokozatig terjed. Többségük napjaink magyar tudományos életének és felsőoktatásunknak elismert szakembere.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság álláspontja szerint a rendvédelem nem diszciplína, hanem tevékenységet jelöl, amelynek elméleti alapjait számos tudományterület eredményei alkotják. A tudományos társaság a rendvédelem-történetét gyűjtőfogalomnak tekinti, amelybe – tértől és időtől függetlenül – beletartozik az egyetemes történelem során megvalósult valamennyi rendvédelmi modell. A különböző korok rendvédelmi modelljei és azok változásai alkotják a rendvédelem-történetet.

A tudományos társaság alapszabályzatában rögzített cél, hogy a szakterület művelésével, az írásos források és tárgyi emlékek feldolgozásával hozzájáruljon a magyar és az egyetemes történelem gyarapításához, a magyar rendvédelem-történet feltárása, tapasztalatainak hasznosítása által pedig a rendvédelem fejlesztéséhez. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság úgy véli, hogy a magyar rendvédelem-történeti tradíciók – elsősorban a XIX. és XX. századi hagyományok – közkinccsé tételével a tapasztalatok megismertetésével elősegíthető a magyar rendvédelem fejlesztése, a személyi állomány identitástudatának gyarapítása, ezen keresztül pedig az etikai viszonyok javítása, valamint a lakosság rendvédelmi testületekről kialakított elképzelésének a kedvezőbbé tétele. A tudományos társaság szakosztályai szellemi alkotóműhely jelleggel tevékenykednek.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság évente egy-két alkalommal nemzeti rendvédelem-történetünk témakörében tudományos konferenciát, a szakosztályok pedig átlag két évente szimpozionokat szerveznek.

A tudományos társaság két periodikát és hat könyvsorozatot publikál a magyar rendvédelem története körébe tartozó tudományos alkotások közlése céljából.

*Cum historia pro securitate
(Történelemmel a biztonságért)*

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem- történeti Alapítvány (SZBMRA)

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítványt a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Társaság hozta létre 1992-ben, melyet a Fővárosi Bíróság 1992. XII. 4-én 3630-as sorszámon regisztrált.

Az alapítvány főkurátora dr. SUBA János ny. honvéd alezredes, aki a történelem segédtudományai (történeti-földrajz) egyetemi doktora, a történelemtudomány Ph.D. doktora a rendvédelem-történet magistere. Kutatási területe a történeti földrajz, a XVIII-XX. századi magyar állam határának története, objektumtörténet, a magyar fegyveres erők diszlokációjának története, Kárpát-medencei erődítések. Az alapítvány kurátora mag. SIMON F. Nándor, aki a diplomatica, paleográfia, papirológia és a szfragisztika segédtudományoknak a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre alkalmazott változatát műveli, munkásságában az általa gondozott szakterület szakértője. A rendvédelem-történet magistere. Az alapítvány hivatásának tekinti a magyar rendvédelem-történet művelési eredményeinek közkinccsé tételét. Ennek érdekében magyar rendvédelem-történeti tartalmú tudományos rendezvények szervezésében vesz részt, illetve kiadványok szerkesztéséhez nyújt segítséget.

Discipulus est prioris posterior dies

A holnap a tegnap tanítványa

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

Magyarország Kormánya a 373/2013 (X. 25.) számú Kormányrendelettel döntött a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár létrehozásáról, azzal a kimondott céllal, hogy az elmúlt több mint másfélszáz esztendő magyar történései kutatását újra- és átgondolva, harag és elfogultság nélkül forduljon a magyar nemzet történetében meghatározó jelentőségű, nem kevés vitát kiváltó – és feltehetően mindenki számára elfogadható konszenzusos eredményt soha nem hozó – események felé. Tegyen kísérletet azoknak új, lehetőség szerint alapkutatásokra épülő bemutatására.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem- történeti Tudományos Társaság hitvallása

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságnak (SZBMRTT) a "Cum historia pro securitate!" jelmondat alatt folytatott feltáró, kutató és megörökítő munkálkodása során, tevékenységének conditio sine qua non-ja lett a XIX-XX. századi magyar fegyveres őrtestületek vizsgálata, működésüknek dokumentálása és közkinccsé tétele a nagyközönség és a hivatást gyakorlók számára.

Kapcsolódó küldetése továbbá a magyar rendvédelem fejlesztésének elősegítése, személyi állománya identitástudatának erősítése, a rendvédelmi testületek kedvező irányú megítéltetésének támogatása.

Alapvetéssé formálódott a katonailag szervezett (katonai rendfokozatok, katonai függelmi viszonyok) fegyveres őrtestületekként és a polgári (hivatali szabályozás, testületi rendfokozatok) fegyveres őrtestületekként történő minősítés alkalmazása.

A definiálás elméleti közelítése főképpen a törvényi szabályozottság, a fegyveres őrtestületi besorolás, az állami/önkormányzati vagy társadalmi/magán jelleg szerinti. A rendvédelem szűkebben nem más, mint a mindenkor fennálló szabályozás létének, az általuk kitűzött célok feltételeinek a biztosítása, illetőleg a biztosításukért folyó harc, meghatározott testületek által. A rendvédelem – mint az állam fellépése a közrendre veszélyes cselekmények megakadályozására vagy megtörésére – a közigazgatás része. A rendvédelem és a rendvédelem-történet gyűjtő fogalom, amelyhez tértől és időtől függetlenül hozzá tartozik a történelem során megvalósult valamennyi rendvédelmi modell.

A fegyveres őrtestületi megközelítés nem zárja ki rendészeti szervek a SZBMRTT általi figyelemmel kísérését, tanulmányozását és a szükséges kapcsolattartást.

A XIX-XX. századi magyar fegyveres őrtestületek körébe sorolhatók alapvetően a csendőrség, a fegyőrség, a folyamőrség, a határőrség, a képviselőházi őrség, a koronaőrség, a nemzetbiztonsági szolgálatok, a nemzetőrség, a pénzügyőrség, a polgárőrség, a rendőrség és a testőrség, valamint rendvédelmi szerepkörben a véderő, függetlenül attól, hogy különböző időszakokban különböző névvel jelölték ezen szervezeteket.

Álláspontunk szerint a rendvédelem témakörébe tartozik a hazánk szuverenitása ellen irányuló, külső és belső agressziók fizikális megvalósításának a kivédése is.

A SZBMRTT a jövőben is gyakorolja a szabad véleménynyilvánítás biztosításán alapuló, az objektív történelem-szemléleten nyugvó tevékenységét.

***A magyar rendvédelem-történeti tudományos
konferenciasorozat rendezvényeinek jegyzéke.***

<i>száma</i>	<i>a rendezvény címe</i>	<i>dátuma</i>
I.	A magyar rendvédelmi testületek és az önkormányzati szervezetek kapcsolata 1848-1945	1990. IV. 24.
II.	A rendvédelem-történet kutatásának, feldolgozásának és oktatásának időszerű kérdései	1990. XI. hó
III.	Tradíció és korszerűség	1991. XI. 19-21.
IV.	A dualista Magyarország rendvédelme	1992. IX. 29-30.
V.	Háború, Forradalom, Trianon	1993. IX. 21-23.
VI.	A két világháború közötti Magyar Királyság rendvédelme	1994. X. hó
VII.	Háborúból diktatúrába	1995. X. 25-28.
VIII.	A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól - Itálián és Ausztrián keresztül - Budapestig	1996. X. 29-XI. 1.
IX.	Gazdasági rendvédelmünk a XIX-XX. században	1997. IX. 22-26.
X.	A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre	1998. IX. 22-25.
XI.	Szabad mozgás a Kárpát-medencében	1999. IV. 20-23.
XII.	A közigazgatás, a véderő és a rendvédelem kapcsolatának változásai a polgári magyar állam időszakában	1999. X. 6-7.
XIII.	A közbiztonság közös európai örökségünk	2000. III. 19-20.
XIV.	Az ezeréves magyar rendvédelem	2000. XI. 8-10.
XV.	Az európai és a magyar rendvédelem a XIX-XX. században	2001. XI. 6-8.
XVI.	A rendvédelmi szakképzés története	2002. XI. 12-13.
XVII.	A rendvédelem humán viszonyai	2003. XI. 11-12.
XVIII.	Karhatalmi feladatok a bűnmegelőzés és a békfenntartás szolgálatában, Európában a XIX-XX. században	2004. X. 13-14.
XIX.	Másfél évtized nemzeti rendvédelem-történetünk kutatásának szolgálatában	2005. X. 6-7.
XX.	A XIX-XX. századi magyar forradalmak hatása a nemzeti rendvédelmi rendszerünkre	2006. IX. 29.

<i>száma</i>	<i>a rendezvény címe</i>	<i>dátuma</i>
XXI.	A magyar rendvédelem fejlődése a XIX-XX. században	2007. X. 4–5.
XXII.	Másfél évszázad rendszerváltozásainak hatásai a nemzeti rendvédelmünkre	2008. X. 10–11.
XXIII.	A kiegyezéstől az ezredfordulóig felszámolt országos hatáskörű magyar rendvédelmi testületek.	2009. X. 9.
XXIV.	Csendőrség Ausztria-Magyarországon, illetve Ausztriában és Magyarországon 1849-2005	2009. XII. 3.
XXV.	A közbiztonság közös Kárpát-medencei örökségünk.	2010. XII. 6–10.
XXVI.	Militarizmus és demilitarizmus a XIX-XX. századi magyar állam rendvédelmében	2011. XI. 11.
XXVII.	27. A XIX-XX. századi magyar állam nemzetbiztonsági szervezetei	2012. X. 27.
XXVIII.	A magyar rendvédelem, légiközlekedés, felderítés a XIX-XX. században	2013. X. 4.
XXIX.	A tűzoltóság története	2013. XI. 29.
XXX.	A magyar rendvédelem a kivételes hatalom időszakában	2014. X. 17.
XXXI.	A katonailag szervezett fegyveres őrtestületek és a polgári fegyveres őrtestületek a XIX-XX. századi magyar állam határőrizetében	2016. X. 28.
XXXII.	A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség 150 éves évfordulója	2017. X. 27.
XXXIII.	50 év távlatából. Határőrök, hírszerzők, honvédek, rendőrök	2018. XI. 8.
XXXIV.	100 éve államosították a magyar rendőrségeket	2019. IX. 26.
XXXV.	„Mögötted a törvény, előtted is az legyen!” A Magyar Királyi Csendőrség és kora	2020. IX. 10.
XXXVI.	100 éve alakult meg a Magyar Királyi Vámőrség	2021. XI. 5.
XXXVII.	A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség és a Magyar Királyi Folyamőrség létrehozása és utódszervezeteik	2021. X. 7.
XXXVIII.	Erdély XIX-XX. századi magyar rendvédelme	2022. VIII. 21–24.
XXXIX.	A XIX-XX. századi magyar képviselőházi őrség, koronaőrség és testőrségek	2023. X. 19.

*A konferencia-sorozat
alapítója és szellemi mentora*

**dr. PARÁDI József CSc, mag.,
ny. főiskolai tanár, nyá. r. ezds.**

bölcsészdoktor, a hadtudomány kandidátusa
a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja
a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti
Tudományos Társaság elnöke

a Rendvédelem-történeti Füzetek tudományos periodika és a „A magyar rendvédelem-történet öröksége”, „A magyar rendvédelem-történet hagyatéka”, „A magyar rendvédelem-történet forrásai”, a „Magyar rendvédelem-történeti tanulmányok”, „Salutem” és a „Segédtudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában” tudományos könyvsorozatok főszerkesztője

A magyar rendvédelem-történetért kitűntetése, elismerései:

 ; ; ; ; ; ; ; dísztör ;
 Örökös tag ; Örökös tiszteletbeli elnök

Levezető elnök

dr. prof. MEZEY Barna DSc,
egyetemi tanár, ny. rektor

az állam- és jogtudomány kandidátusa
a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja

A „*Rubicon*” történelmi magazin, a „*Jogtörténeti Szemle*”, a
„*Magyar Rendészet*”, a „*Börtönügyi Szemle*”, a „*Iustum Aequum*
Salutare” szerkesztő bizottságának tagja

A magyar rendvédelem-történetért kitüntetései, elismerései:

☞ ; ✱ ; ⬠ ; ✨ ; ⦿ ; ⬠ ; 25 ; mag. ; Örökös tag

Piktogram	A rendvédelem-történeti elismerések
☞	25 éves Emlékérme
⬠	Rendvédelem-történetért Díj
⦿	Rendvédelem-történetért Érdemrend
✨	a rendvédelem-történet kiváló művelőjének
✨	Rendvédelem-történetért Érdemrend
✨	a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának
⬠	Rendvédelem-történetért Érdemkereszt
⬠	a rendvédelem-történet kiváló művelőjének
✨	Rendvédelem-történetért Érdemkereszt
✨	a rendvédelem-történet önzetlen támogatójának
⬠	Rendvédelem-történetért Érdemérem
mag.	Magister

PROGRAM

Levezető elnök:
dr. prof. MEZEY Barna

09³⁰ – 10⁰⁰ Regisztráció

10⁰⁰ – 10¹⁰ MEZEY Barna köszöntője

10¹⁰ – 10²⁰ SZAKÁLY Sándor megnyitó beszéde

10²⁰ – 10³⁰ PARÁDI József megnyitó beszéde

10³⁰ – 11⁰⁰ Elismerések átadása

11⁰⁰ – 11²⁰ SZABÓ Szilárd: A Nyilvántartó Iroda költségvetése és pénzügyi helyzete a kezdetektől az első világháború kitöréséig

11²⁰ – 11⁴⁰ TÓTH László: A képviselőházi őrség felállítása, szervezete és működése

11⁴⁰ – 12⁰⁰ OLASZ Lajos: A polgári légoltalom megszervezése az első világháború idején

12⁰⁰ – 12³⁰ S z ü n e t

12³⁰ – 12⁵⁰ VARGA Róbert: Rendészeti kihívások a periferián 1900-1914 között a Nagykaposi járás példáján (online)

12⁵⁰ – 13¹⁰ ERNYES Mihály: Rendvédelem-történettel kapcsolatos tévedések

13¹⁰ – 13³⁰ CSIKÁNY Tamás: *A székely hatőrőr gyalogezredek története 1762-1851 c. könyvének bemutatása*

13³⁰ – 13⁵⁰ KISS Dávid: *A Munkásőrség története és előzményei c. könyvének bemutatása*

13⁵⁰ – 14¹⁰ A konferencia levezető elnökének zárszava

Rendvédelem-történettel kapcsolatos tévedések

dr. ERNYES MIHÁLY nyá. r. ddtbk.

☎ : +36-20-613-7098

@: ermi@gmail.hu

Tudományos/oktatói fokozata:

- dr. jur.

Kutatási területe:

A XIX-XX. századi rendvédelem-történet, kiemelten rendőrségtörténet

Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült tudományos alkotások

- könyvek	15
- könyvrészek	17
- tanulmányok	154
- egyéb közlemények	47
- független idézetek	214
- Hirsch-index	7

A magyar rendvédelem-történetért kitüntetései, elismerései:

☞ ; ☒ ; ⬠ ; ✱ ; 🏆 ; 25 ; Ⓢ ; Örökös tag

ELŐADÁSABSZTRAKT

A rendvédelem-történet érdeklődési körébe tartozó írásművek esetenként tartalmaznak tévedéseket, melyeknek figyelmen kívül hagyása nem kívánt következményekkel járhat. E tévedések különösen akkor okozhatnak problémákat, ha azokra más szerzők hivatkoznak is. Úgysszintén, ha szándékosan történik a valótlan adatok közzlése. A tévedések kapcsolódhatnak személyekhez, szervezetekhez, testületekhez, időpontokhoz, jogszabályokhoz, történésekhez. Szükséges a téves adatok pontos meghatározása továbbá a helyes ismeretek tételes közreadása.

A polgári légoltalom megszervezése az I. világháború idején

dr. OLASZ LAJOS

☎ : +36-30-301-6166

@: olasz.lajos55@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- PhD
- Magister emeritus

Kutatási területe:

XX. század magyar történelem, hadtörténet (katonai repülés, légvédelem, légoltalom története)

Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült tudományos alkotások

- könyvek	6
- könyvrészek	88
- tanulmányok	50
- egyéb közlemények	87
- független idézetek	479
- Hirsch-index	8

A magyar rendvédelem-történetért kitüntetései, elismerései:

ELŐADÁSABSZTRAKT

Az I. világháborúban a léghajók és repülőgépek rendszeres támadásokat hajtottak végre az ellenfél hátszaga ellen. A támadások elhárítására megkezdtek a polgári légoltalom kiépítését, a szükséges elvek és tevékenységi formák kidolgozását. Az Osztrák–Magyar Monarchiában az első központi intézkedést 1916-ban adták ki. A magyar belügyminiszter 1917 folyamán részletesen szabályozta az ellenséges légitámadás elhárítását célzó tennivalókat. Önálló légoltalmi szervezet híján a végrehajtást a közigazgatási hatóságok, a rendvédelmi szervezetek, a gazdálkodó szervezetek irányították. A bevezetett intézkedéseknek nagy szerepük volt a károk és veszteségek csökkentésében. A kiépült rendszer alapul szolgált a légoltalom további fejlesztéséhez.

A Nyilvántartó Iroda költségvetése és pénzügyi helyzete a kezdetektől az első világháború kitöréséig

dr. SZABÓ SZILÁRD

☎ : +36-30-711-4814

@: jagdtiger44@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- PhD
- Adjunktus

Kutatási területe:

Magyar alkotmány- és intézménytörténet a dualizmus korában

Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült tudományos alkotások

- könyvek	2
- könyvrészek	2
- tanulmányok	33
- egyéb közlemények	9
- független idézetek	75
- Hirsch-index	5

ELŐADÁSABSZTRAKT

A Nyilvántartó Iroda volt az Osztrák-Magyar Monarchia katonai hírszerző és elhárító szerve 1850 és 1918 között. Az Iroda költségvetése és pénzügyi helyzete a kezdetektől meglehetősen kedvezőtlen volt. A költségvetés egy jelentős részér a közös külügyminisztérium, egy kisebb, de szintén jelentős összeget pedig a közös pénzügyminisztérium rendelkezési alapjából fedezték. Erre azért volt szükség, mivel ezzel a megoldással csökkenteni lehetett a közös hadügyi költségek valós mértékét.

A Nyilvántartó Iroda az első világháborút közvetlenül megelőző évekig rendkívül mostoha anyagi körülmények között végezte a munkáját, a teljes katonai költségvetésnek alig 0, 2 %-át költötték hírszerzésre és elhárításra. Ez még akkor is rendkívül alacsony, ha hozzávesszük a közös külügyminisztérium hírszerző irodájának, az Informationsbureau-nak a valamivel magasabb költségvetését. Az Osztrák-Magyar Monarchia tehát úgy kezdett bele a világháborúba, hogy hírszerző szervei nagyon kevés összegből gazdálkodhattak.

A képviselőházi Őrség felállítása, szervezete és működése

TÓTH LÁSZLÓ nyá. vörgy.

☎ : +36-30-989-3593

@: tuzer1961@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

Kutatási területe:

Az Országgyűlés védelmé-
nek története

Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült
tudományos alkotások

- könyvek 1
- könyvrészek 1
- tanulmányok
- egyéb közlemények
- független idézetek
- Hirsch-index

A magyar rendvédelem-történetért kitüntetései, elismerései:

ELŐADÁSABSZTRAKT

A Képviselőházi Őrséget 1912-ben hoztak létre. A szervezet születése nagyban kötődik gróf TISZA Istvánhoz, a meghatározó személyiségéhez, aki korábban miniszterelnökként, majd a Képviselőház elnökeként is kemény kézzel igyekezett letörni a parlamenti ellenzék obstrukcióját. A Képviselőházi Őrség 1913-tól egészen a második világháború végéig a törvény szellemében működött.

Rendészeti kihívások a periferián 1900-1914 között a Nagykaposi járás példáján

dr. VARGA RÓBERT

☎ : +380-66-425-04-06

@: vargarobert6699@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- PhD

Kutatási területe:

Rendvédelem-történet, különös tekintettel a mai Kárpát-alja területére

Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült tudományos alkotások

- könyvek
- könyvrészek
- tanulmányok 6
- egyéb közlemények 3
- független idézetek
- Hirsch-index

ELŐADÁSABSZTRAKT

Tanulmányomban a Nagykaposi járás csendőrségét vizsgálom a dualizmus késői korszakában – 1900–1914 közötti kronológiai határok mentén. Doktori értekezésemben már végeztem kutatómunkát Ung vármegye rendészettörténetével kapcsolatban. Az újabb levéltári forrásgyűjtő munka eredményeként pedig lehetővé vált, hogy mélyebb betekintés nyújtsak az olvasnak a vármegye Nagykaposi járásának rendészeti történetébe. A témában felelehető korabeli dokumentumok vizsgálata során több kérdés is felmerült bennem, amelyekre a tanulmány megírásakor kerestem a válaszokat. Így három kategóriába csoportosítottam a megfogalmazódó kérdéseket:

- Hogyan nézett ki a helyi csendőrség strukturális felépítése?
- A járás területén milyen személyállománnyal rendelkezett a testület?
- Milyen jellegű, típusú ügyekkel foglalkoztak, voltak-e prioritást élvező esetek?

A tudománymetriai adatokhoz

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság több mint három évtizedes fennállása során két tudományos rendezvény-sorozatot – a *Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Konferencia-sorozatot* és a *Magyar Közbiztonság-történeti Szimpozion-sorozatot* – hozott létre. Mindkét tudományos rendezvénysorozat konferenciáit, illetve szimpozionjait általában évente egy-egy alkalommal szervezzük meg. a tudományos rendezvény-sorozat több évtizedes fennállása során kialakultak azok a formák és metódusok, amelyek beváltak. Ezek közé tartozik az is, hogy a tudományos rendezvényekről Tájékoztató készül. A Tájékoztatónak több célja van:

- egyrészt magáról a rendezvényről nyújt bővebb ismertetést (milyen rendezvénysorozatban, milyen intézmények közreműködésével és kiknek a konkrét szervezésével, mikor és hol valósul meg, mik az előadók szemléltetési lehetőségei, illetve – filmfelvétel esetén – a világhálón hol érhető el a felvétel);

- az adott témakörben a főszervező intézmény (a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság) kiadványaiban publikált témorientált művek, illetve a tudományos társaság tagjai által, ugyancsak az adott témakörben, de nem a társasági kiadványokban publikált alkotások jegyzéke által – szakirodalmi kitekintés formájában – segítséget kívánunk nyújtani azoknak, akik tájékozódni szeretnének a rendezvény témakörében megvalósított kutatási eredményekről szóló publikációkról;

- praktikus információkat szeretnénk nyújtani arról, hogy a rendezvény-sorozatban milyen jellegű előadások elhangzását támogatjuk, illetve az elhangzott előadások tanulmánnyá fejlesztett változatának publikálását milyen formában tudjuk megvalósítani, továbbá milyen témakörrel és mikor várható a konferencia-sorozat következő rendezvénye és arra mely feltételekkel és meddig lehet jelentkezni;

- a Tájékoztató lényeges részének tartjuk az előadók egységes szempontok szerinti bemutatását, melynek részeként az előadók tudományművelő és tudományszervező tevékenységéről is tájékoztatást szeretnénk nyújtani, az előadás témájának rövid ismertetése mellett. Itt kerülnek felsorolásra az érintettek tudományos és oktatói fokozatai, kutatási területeik, tudományos közéleti tisztségeik, nem utolsósorban pedig a tudománymetriai adataik a Magyar Tudományos Művek Tárában közölt információk szerint.

Mivel a rendezvények témáinak a feldolgozása során általában több tudományág művelői tartanak előadást, ebből fakadóan pedig egyrészt a tudománymetriai adatok kiszámításának a szempontjai nem azonosak, másrészt pedig van, ahol egy személyről több tudománymetriai táblázatot is létrehoz az MTMT, ezért a Tájékoztatóban csupán személyenként egy tudománymetriai adatsor egyszerűsített változatát jelentettük meg. Megértjük, hogy az MTMT szerkesztői precizításra törekednek, melyet helyeslünk. A Tájékoztató keretei között azonban nem vagyunk képesek minden részletében követni az MTMT működése során kialakult precizitást, ezért mi a továbbiakban is minden előadóról csupán egy tudománymetriai adatsort közlünk, melynek a számadatai természetesen az MTMT-ben közölt adatok szerint kerülnek kialakításra.

Amit az előadóktól várunk

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett tudományos konferencia-sorozat, illetve szimpozion-sorozat több évtizedes múltra tekint vissza. Ezen időszak alatt kialakultak azok a hagyományok, amelyek követését elvárjuk a tudományos rendezvényeinken előadóktól.

Ennek megfelelően olyan előadások elhangzását részesítjük előnyben, amelyeknek a készítői:

- az objektív történelemszemléletet tükröző kutatási eredményeiket kívánják megosztani a hallgatósággal, politikai prekonceptióktól terhelte, valamilyen kitüntetett világnézet elveinek az igazolására törekvő tartalmú előadásokat nem támogatjuk;

- a saját kutatási eredményeiken nyugvó ismertetőket kívánnak előadni, kompilációk bemutatását nem tartjuk kívánatosnak;

- a konferencia témakörbe illeszkedő tartalmú előadásokkal szeretnének bekerülni a rendezvény programjába;

- azt is vállalják, hogy előadásaikat – a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774 – tudományos periodika közlési feltételeiben foglaltakkal harmonizáló tanulmányvá fejlesztik a folyóiratban való közlés céljából;

- a rendezvények teljes idejében személyesen – a rendkívüli helyzetek kivételével – jelen vannak és az öltözköik, illetve a viselkedésük tekintetében az alkalomhoz illő kulturált megjelenés és az intelligens magatartás általános elvárásainak megfelelnek;

- vállalják, hogy a tanulmányvá fejlesztett előadásaik írásos anyagát digitalizálva a szervezőkkel egyeztetett határidőig – elküldik a szervezőbizottság elnökének az e-mail címére.

Az elvárásoktól eltérő előadást kivételes esetekben fogadunk el.

A konferencia előadásainak publikálási lehetősége

Az előadások tanulmányra fejlesztett változatait – amennyiben azok megfelelnek a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 periodika közlési feltételeinek – a szerkesztőség befogadja. A periodika a közlési feltételeiben foglalt elvárásokkal nem mindenben harmonizáló és általában kisebb terjedelmű tanulmányok pedig a *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1785-3257 periodikában jelenhetnek meg.

Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)

HU ISSN 1216-6774 , HU E-ISSN 2560-144X

Alapítva 1990-ben, 2021. év végéig publikálva XXXI. évfolyam 62 számában, 139 szerző tollából, 521 tanulmány.

A periodikában - amely évente kétszer jelenik meg - a nemzeti rendvédelem-történetünk témakörébe tartozó tartalmú és a tudományos közléssel szemben támasztott elvárásokkal harmonizáló és az első közlés igényének megfelelő tanulmányok jelennek meg.

Az egyetlen magyar nyelvű folyóirat, amely a nemzeti rendvédelem-történet témakörében készített tudományos alkotások publikálását tekinti hivatásának.

A XV. évf. (2008) 18. számmal kezdődően a periodika – térítésmentesen letölthető formában – elérhető a világhálón a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján:

<http://www.szbmrtt.atw.hu>

vagy – némi késéssel – az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Dokumentum Központjának Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum honlapján:

<http://www.epa.oszk.hu>

A periodikát a Magyar Tudományos Akadémia szakbizottsága 2008-ban a szakterület mérvadó folyóiratává nyilvánította.

A Magyar Tudományos Akadémia által szerkesztett Magyar Tudományos Művek Tára a folyóiratot a törzsanyagába felvette. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtári és Információs Központja segítségével a folyóirat belépett a nemzetközi DOI adatbázisba.

A periodika a XV. évf. (2008) 18. számmal kezdődően 8 indexel rendelkezik, [a jegyzetekre vonatkozóan](#): Citációs index publikációk és kéziratok ; Citációs index periodikák ; Citációs index levél-, irat- és dokumentumtárak ; Citációs index jogszabályok, [a szövegre vonatkozóan](#) pedig: Index nominum ; Index geographicus ; Index chronologicus ; Index organicus.

Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)

HU ISSN 1785-3257 , HU E-ISSN 2560-0893

Alapítva 1992-ben, 2021. végéig XXXI. évfolyamban 62 szám publikálva. A periodika, amely évente két alkalommal – az utóbbi években összevont számok formájában – jelenik meg alapvetően a magyar rendvédelem-történet művelése során keletkezett operatív eseményekről (konferenciák, könyvbemutatók, tudományos- és oktatói fokozatvédések stb.) nyújt tájékoztatást.

A periodika 13 állandó – Társasági élet ; Rendezvények ; Személyi hírek; Műhely (amely kisebb tanulmányokat fogad be) ; Edukáció ; Scientia ; Dokumentumok és munkásságok ; Emlékhelyek és tárgyak; Információs oldalak; Úrlapok –, valamint 2 ideiglenes Fórum és Pályázatok című rovattal rendelkezik.

A periodika elektronikus úton a *Rendvédelem-történeti Füzetek* folyóirattal megegyező feltételekkel és honlapon érhető el.

Mindkét periodikát a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság adja ki.

dr. PARÁDI József CSc

a *Rendvédelem-történeti Füzetek* tudományos periodika főszerkesztője

+36-70-326-1151

paradi.jozsef@gmail.com

KÖNYVBEMUTATÓ

prof. dr. CSIKÁNY TAMÁS PÉTER nyá. ddtbk.

☎ : +36-30-207-3112

@: csikany.tamas@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- DSc
- egyetemi tanár

Kutatási területe:

- A XIX. század hadművészete

Tudományosmetriai adatok:

Szerzőségével készült
tudományos alkotások

- könyvek	22
- könyvrészek	62
- tanulmányok	48
- egyéb közlemények	19
- független idézetek	233
- Hirsch-index	8

A székely hatőrőr-gyalogezredek története, 1762-1851 c. kötet (Hadiakadémia kiadó, 2024, 384 p., ISBN 9786156602190) a szerző mutatja be.

Az adatgazdag kötet nem csupán a hadtörténeti vonatkozásokat tárja elénk izgalmas módon, hanem a székelység mindennapjairól, sajátos társadalomszerveződéséről is sok mindent megtudunk ebből a friss szemléletű könyvből. Áldozatuknak és helytállásuknak állít emléket ez a hiánypótló, levéltári források alapján megírt, színes képekkel és térképekkel gazdagon illusztrált, olvasható kötet.

KÖNYVBEMUTATÓ

dr. KISS DÁVID

☎ : +36-70-702-45-35

@: kisdave83@gmail.com

Tudományos/oktatói fokozata:

- PhD

Kutatási területe:

- Fegyveres szervek története 1945-1994

Tudományometriai adatok:

Szerzőségével készült tudományos alkotások	
- könyvek	3
- könyvrészek	
- tanulmányok	73
- egyéb közlemények	31
- független idézetek	75
- Hirsch-index	4

A magyar rendvédelem-történetért kitüntetései, elismerései:

A Munkásőrség története és előzményei c. kötet (Magyar Napló kiadó, 2017, 636 p., ISBN 9786155721052) a szerző mutatja be.

A Munkásőrség története idáig „fehér foltnak” számított a történettudományban, annak ellenére, hogy a testület állománya fennállásának 32 esztendeje alatt összesen közel 200 ezer fő volt. Kötetünk a Kádár-korszak "párthadserege" történetét mutatja az 1956-os forradalmat követő megalakulásától egészen a '89-es rendszerváltozásig. A könyv nemcsak a politikatörténet, hanem a had- és a társadalomtörténet szempontjából is bemutatja a Munkásőrséget, valamint annak hazai és nemzetközi előzményeit.

A 2020 és 2023 között publikált tudományos művek, irodalomjegyzék

A jegyzék magába foglalja a konferencia tartalmával harmonizáló és a vizsgált – 1867 és 1945 közötti időszak – teljes rendvédelmére kiterjedő témájú azon tudományos művek bibliográfiai adatait, amelyek 2020 és 2023 között:

- a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványaiban jelentek meg;
- a tudományos társaság tagjainak a (társ)szerzőségével publikálták magyar nyelven, nem a társasági kiadványokban és szerepelnek a Magyar Tudományos Akadémia által működtetett Magyar Tudományos Művek Tárában az érintett szerző publikációs jegyzékében.

A jegyzék nem tartalmazza a nekrológokat, laudatioakat, az ajánlásokat, az előszavakat, a bevezetőket, a recenziókat, a reflexiókat, a hozzászólásokat, a jelentéseket, a véleményeket, és bírálatokat, a szerkesztéseket és lektorálásokat, a bibliográfiákat, a szöveggyűjteményeket, a beszédeket, az interjúkat, általában nem a szerző kutatási eredményeit közlő írásműveket. Nem vettük továbbá figyelembe a világhálón rögzített, de a hagyományos közlési feltételeket mellőző digitalizált vagy digitális kiadványokat (pl. blog bejegyzéseket, stb.).

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság kiadványaiban 2020 és 2023 között megjelent tudományos munkák

a) Tanulmányok

- 1, **ERNYES Mihály**: Akik a Magyar Királyi Rendőrség vidéki főkapitányai voltak 1932-1944. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXX. évf. (2020) 59-60. sz. 15-90. p. HU ISSN 1216-6774
DOI: [10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.15-90P](https://doi.org/10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.15-90P)
- 2, **OLASZ Lajos**: A csendőrség szerepe a polgári repülésben a két a világháború között. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXX. évf. (2020) 59-60. sz. 115-140. p. HU ISSN 1216-6774
DOI: [10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.115-140P](https://doi.org/10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.115-140P)
- 3, **Idem**: A polgári (passzív) légvédelem megalapozása Magyarországon (1927-1932). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXX. évf. (2020) 59-60. sz. 91-114. p. HU ISSN 1216-6774
DOI: [10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.91-114P](https://doi.org/10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.91-114P)

4, **PARÁDI József**: A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség személyi állományának csoportjai a rendőri őrség, illetve a detektívtestület tagjainak feladatkörei államosítástól államosításig *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXX. évf. (2020) 59-60. sz. 141-156. p. HU ISSN 1216-6774

DOI: [10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.141-156P](https://doi.org/10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.141-156P)

5, **SOM Krisztián**: Az állami útlevélhamisítások történelmi példái. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXX. évf. (2020) 157-166. sz. 115-140. p. HU ISSN 1216-6774

DOI: [10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.157-166P](https://doi.org/10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.157-166P)

6, **SOMOGYI László**: Az internálás és a rendőri felügyelet jogi háttere Magyarországon az I. világháború alatt. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXX. évf. (2020) 59-60. sz. 167-178. p. HU ISSN 1216-6774

DOI: [10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.167-178P](https://doi.org/10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.167-178P)

7, **ZSIGOVITS László**: A határőr felderítés célja, feladatrendszere 1945-1989. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Preasidii Ordinis)*, XXX. évf. (2020) 179-228. sz. 115-140. p. HU ISSN 1216-6774

DOI: [10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.179-228P](https://doi.org/10.12345/RTF.XXX.2020.59-60N.179-228P)

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjainak (társ)szerzőségében 2020 és 2023 között nem társasági kiadványokban megjelent munkái

a) *Monográfiák, kismonográfiák és hasonló jellegű kötetek*

8, **BENCsik Péter**: *Demarkációs vonaltól államhatárig: A határ menti társadalom és konfliktusai az 1920-as években*. Budapest, 2022, ELKH Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet. HU ISBN 978-963-41-6306-0

9, **BERKI Imre**: *A szervezett tűzvédelem 150 éves magyarországi története*. Budapest, 2020, BM OKF. HU ISBN 978-615-80-4299-4

10, **ERNYES Mihály**: *A Fővárosi Rendőrség, és a M. Kir. Rendőrség, valamint a Magyar Rendőrség története a kezdetektől napjainkig*. I.–II. kötet. Budapest, 2020, Nemzeti Közszerológiai Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet. 291 p. HU ISBN 978-963-49-8186-2

b) *Tanulmányok, értekezések*

11, **BENCsik Péter**: Állami érdek vs. nemzeti érdek. Territorializálódás Magyarországon Trianon után. 395–408. p. In KISS Zsuzsanna–SZILÁGYI Zolt (szerk.) *Határ, határhelyzet, határátlépés: a határok fizikai és mentális működése, változása és emlékezete*. /Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület 2020. évi, pécsi konferenciájának tanulmánykötete/ Szeged–

- Eger, 2022, Hajnal István Kör Társadalomtörténeti Egyesület-Líceum Kiadó 455 p. HU ISBN 978-963-49-6235-9
- 12, Idem: Határ menti mindennapok a Nagy Háború utáni Vas vármegyében. *Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények*, XLVII. évf. (2020) 2. sz. 71–82. p. HU ISSN 1219-2783
- 13, Idem: Állami érdek vs. nemzeti érdek. Territorializálódás Magyarországon a 20. század első negyedében. *HistGlob Working Paper*, (2020) 1. sz. 25 p. HU ISSN 2732-172X
- 14, **BERKI Imre**: A magyar tűzoltóság története a kezdetektől az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlásáig. Balatonföldvár, 2021, CTIF Történeti és Dokumentációs Bizottsága. 288 p. HU ISBN –
- 15, Idem: A hivatásos magyar tűzoltóság 150 éves története. *Védelem Tudomány*, VI. évf. (2021) 4. sz. 197–222. p. HU E-ISSN 2498-6194
- 16, Idem: A tűzoltószerek magyarországi fejlődéstörténete. *Nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve*, LXII. évf. (2020) 265–273. p. HU ISSN 0547-0196
- 17, Idem: A gőzfecskendő és elfeledett feltalálói. *Védelem Tudomány*, V. évf. (2020) 4. sz. 188–201. p. HU E-ISSN 2498-6194
- 18, Idem: A magyar tűzoltóság 150 éves története. *Belügyi Szemle*, LXVIII. évf. (2020) 8. sz. 11–29. p. HU ISSN 2677-1632
- 19, Idem: Gróf Széchenyi Ödön élete és munkássága. *Védelem Tudomány*, V. évf. (2020) 3. sz. 225–251. p. HU E-ISSN 2498-6194
- 20, **ERNYES Mihály**: Baranya megye, Pécs szerb megszállása és a rendőrség államosítása Trianon után. *Magyar Rendészet*, XXI. évf. (2021) 141–154. p. HU ISSN 1586-2895
DOI: [10.32577/mr.2021.1.10](https://doi.org/10.32577/mr.2021.1.10)
- 21, Idem: A kerületi rendőr-főkapitányság Pécsen a szerb megszállás után. 53–66. p. In Bósz Attila (szerk.): *A Nagy Háború és következményei a Dél-Dunántúlon*. Pécs, 2020, Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Megyei Levéltára. 291 p. HU ISBN 978-963-81-0066-5
- 22, **FÓRIZS Sándor**: A határőrizet megszervezése a Csonka-Magyarország határai mentén. *Magyar Rendészet*, XXI. évf. (2021) 1. sz. 155–168. p. HU ISSN 1586-2895
DOI: [10.32577/mr.2021.1.11](https://doi.org/10.32577/mr.2021.1.11)
- 23, Idem: A magyar határőrizet újjászervezése az I. világháborút követően. *Rendőrségi Tanulmányok*, III. évf. (2020) különszám pp. 87–103. p. HU ISSN 2630-8002

- 24, **HEGEDŰS Ernő–MOLNÁR Gábor–VEDÓ Attila**: A területvédelmi elven felállított tartalékos katonai erők szervezésének és alkalmazásának történeti előzményei (1944-1945): A Magyar Királyi Honvédség Kisegítő Karhatalmi Zászlóaljainak szervezete. III. rész. *Katonai Logisztika*, XXX. évf. (2022) 1-2. sz. 196-230. p. HU ISSN 1588-4228
- 25, Idem: A területvédelmi elven felállított tartalékos katonai erők szervezésének és alkalmazásának történeti előzményei (1944-1945): A Magyar Királyi Honvédség Kisegítő Karhatalmi Zászlóaljainak rendvédelmi és katonai tevékenysége a hadtápterület biztosítása során. II. rész. *Katonai Logisztika*, XXIX. évf. (2021) 3-4. sz. 205-229. p. HU ISSN 1588-4228
- 26, Idem: A területvédelmi elven felállított tartalékos katonai erők szervezésének és alkalmazásának történeti előzményei (1944-1945): A Magyar Királyi Honvédség Kisegítő Karhatalmi Zászlóaljainak rendvédelmi és katonai tevékenysége a hadtápterület biztosítása során. I. rész. *Katonai Logisztika*, XXVIII. évf. (2020) 3. sz. 193-217. p. HU ISSN 1588-4228
- 27, **KAKÓCZ Krisztián–VEDÓ Attila**: A toloncolás szabály- és szervezettrendszere a második világháború előtt. 43–56. p. In ZÁGON Csaba–ZSÁMBOKINÉ FICSKOVSKY Ágnes (szerk.): *„Tehetség, szorgalom, hivatás”*. Budapest, 2021, Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat. 268 p. HU ISBN 978-615-81-8790-9
- 28, **KOVÁCS Tamás**: Közrend és közbiztonság az 1918-as összeomlás után a bethleni konszolidáció kezdetéig. *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények*, XXIV. évf. (2022) 85–90. p. HU ISSN 1589-1674
- 29, Idem: Rendőrök válaszáton – rendőrsorsok a német megszállás után. 36–58. p. In VIRÁNYI Péter: *Út(elágazások) – Magyarország 1944-1945*. Budapest, 2022, MTA II. világháború története albizottság. 512 p. HU ISBN 978-615-64-4822-4
- 30, Idem: Nyilasok és a rendőrség. *Rubicon*, XXXII. évf. (2021) 9. sz. 34-45. p. HU ISSN 1587-1789
- 31, Idem: Rendőrségi centralizáció és decentralizáció a dualizmus idején és a Horthy-korban. 54-63. p. In JÁMBOR Orsolya Ilona – TARJÁN G. Gábor: *Megvalósult szükségszerűség. Az állami rendőrség megszervezése*. Budapest, 2020, Rendőrség Tudományos Tanácsa. 381 p. HU ISBN 978-615-81-4841-2
- 32, **MEZEY Barna**: A büntetés-végrehajtás őrszemélyzetének polgári kori kezdetei. 181–194. p. In: GÖCZE István – PADÁNYI József (szerk.): *Lehelyezett kód: Tanulmányok M. Szabó Miklós emlékére*. Budapest, 2023, Ludovika Egyetemi Kiadó. 288 p. HU ISBN 978-963-53-1972-5
- 33, Idem: Uradalmi tömlöcügy Magyarországon. 505–512. p. In: KESERŰ Barna Arnold – SZOBOSZLAI-KISS Katalin – NÉMETH Richárd (szerk.): *Salus*

Vocalis. Csegöldi indulás – Győri érkezés. Ünnepi tanulmányok Fazekas Judit tiszteletére. Győr, 2023, Universitas-Győr Nonprofit Kft. 840 p. HU ISBN 978-615-64-9112-1

DOI: [10.59199/salusvocalis.2023.43](https://doi.org/10.59199/salusvocalis.2023.43)

- 34, Idem: Ügyészek és börtönök. 121–128. p. In FÁBIÁN Gyula–NAGY Janka Teodóra (szerk.): *Sicut aequum est homini - iustum, aequum, bona fide. Emlékkötet Nánási László tiszteletére.* Kolozsvár, 2022, Forum Iuris Könyvkiadó. 179 p. ISBN 978-606-90-6153-4
- 35, Idem: A szankciórendszer alakulása a falutörvények tükrében. 257–276. p. In: FEJÉR Tamás – GÁLFI Emőke: (szerk.): *A rendtartó történéssz: Tanulmányok Imreh István születésének századik évfordulójára.* Budapest–Kolozsvár, 2021, Erdélyi Múzeum Egyesület–Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet. 427 p. ISBN 978-606-73-9195-4 és ISBN 978-963-41-6288-9
- 36, Idem: Adalékok a börtönarchitektúra kezdeteihez. *Börtönügyi Szemle*, XXXIX. évf. (2020) 1. sz. 113–126. p. HU ISSN 1417-4758
- 37, **SUBA János**: Magyarország trianoni határainak kitűzése 1921–1925. *Magyar Rendészet*, XXI. évf. (2021) 1 sz. 217–231. p. HU ISSN 1586-2895
DOI: [10.32577/mr.2021.1.14](https://doi.org/10.32577/mr.2021.1.14)
- 38, Idem: XX. századi magyar-horvát határ és térképeik. *Történeti Földrajzi Közlemények*, VIII. évf. (2020) 3-4 sz. 89–103. p. HU ISSN 2064-390X
- 39, Idem: A Magyar Királyság határkiigazításának költségei 1890–1918. *Közép-Európai Közlemények*, XIII. évf. (2020) 1-2 sz. 87–103. p. HU ISSN 1789-6339
- 40, Idem: A Trianoni országhatárok kitűzése (1921–1925). *Történeti Földrajzi Közlemények*, VIII. évf. (2020) 1-2 sz. 53–67. p. HU ISSN 2064-390X
- 41, **SZABÓ Andrea**: A jövedéki büntetőjog fejlődése 1867 és 1928 között. 491–498. p. In MADAI Sándor–PALLAGI Anikó–POLT Péter (szerk.): *Sic ictur ad astra. Ünnepi kötet a 70 éves Blaskó Béla tiszteletére.* Budapest, 2020, Ludovika Egyetemi Kiadó. HU ISBN 978-963-53-1305-1
- 42, **SZABÓ Szilárd**: Az Osztrák(–Magyar) Monarchia katonai hírszerzésének és elhárításának jogtörténeti vonatkozásai. 427–437. p. In EL BEHEIRI Nadja–SZABÓ István (szerk.): *Viginti quinque annis II.: Emlékkonferencia Zlinszky János tiszteletére, a PPKE JÁK 25. tanévében.* Budapest, 2020, Pázmány Press 548 p. HU ISBN 978-963-30-8409-0
- 43, **SZIGETVÁRI Oszkár**: Detektívek a szolgálatban és a magánéletben. 168–179. p. In KOVÁCS István–FRIGYER László–TIRTS Tibor (szerk.): *Globális kérdések – globális válaszok: rendszettudomány a hallgatók szemével.* Budapest, 2021, Magyar Rendészettudományi Társaság 222 p. HU ISBN 978-615-81-4419-3

- 44, Idem: Detektívtestület a főkapitányi jelentések tükrében. *Magyar Rendészet*, XXI. évf. (2021) 2. sz. 201–214. p. HU ISSN 1586-2895
DOI: [10.32577/mr.2021.2.13](https://doi.org/10.32577/mr.2021.2.13)
- 45, Idem: Nyomozás és bűnüldözés a detektívtestület görcsövén keresztül. 213–227. p. In BARÁTH Noémi Emőke–MEZEI József (szerk.): *Rendészet-Tudomány-Aktualitások: A rendészettudomány a fiatal kutatók szemével 2020*. Budapest, 2020, Doktoranduszok Országos Szövetsége 273 p. HU ISBN 978-615-55-8676-7
- 46, **VEDŐ Attila**: A Magyar Királyi Csendőrség vasútrendészeti feladatai 1940 előtt. *Magyar Rendészet*, XXI. évf. (2021) 4. sz. 117–132. p. HU ISSN 1586-2895
- 47, Idem: A „tömeg”, vagyis a Magyar Királyi Csendőrség személyi állományának egyenruházati ellátása. *Határrendészeti Tanulmányok*, XVIII. évf. (2021) 3. sz. 142–156. p. HU ISSN 1786-2345
- 48, Idem: A magyar vízirendészet szervezetrendszerének fejlődéstörténete 1945 előtt. 275–292. p. In ZÁGON Csaba–SZABÓ Andrea (szerk.): *Közös kihívások – egykor és most*. Budapest, 2020, Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat. 320 p. HU ISBN 978-615-81-4411-7
-

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Kiadványai

A tudományos társaság – a Fővárosi Bíróság által jóváhagyott – alapszabályzatában rögzített feladata a magyar rendvédelem-történet művelése, a feltárt eredmények közkinccsá tétele. ennek érdekében két periodikát és hat könyvsorozatot ad ki a társaság.

A tudományos írásművekkel szembeni elvárás a társaság szakterületéhez tartozás, az objektív történelemszemléletnek, valamint az első közlés igényeinek, továbbá a közlési feltételekben foglaltaknak való megfelelés, valamint a tudományos publikációkkal szemben támasztott elvárásokkal való harmonizáció. Kompilációk publikálását nem támogatjuk.

2020-al bezárólag megjelent kiadványaink.

- *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. évente kétszer megjelenő, tanulmányokat közlő folyóirat. A számok nyolc indexet is tartalmaznak. A szövegre vonatkozóan: index nominum, index geographicus, index chronologicus és index organicus. A hivatkozásokra vonatkozóan: citációs index publikációk, citációs index periodikák, citációs index levél- irat- és dokumentumtárak, citációs index jogszabályok.

- *Rendvédelem-történeti Hírlevél (Nuntiotones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. a szakterület művelésével kapcsolatos operatív eseményekről nyújt tájékoztatást, illetve adatbázisokat is tartalmaz. XIII rovatból áll, melyek közül általában a „Műhely” rovatban tudományos cikkek is megjelennek. Évente egyszer – két összevont szám formájában – kerül kiadásra.

Hat könyvsorozatunkban összesen 17 kötetet publikáltunk, amelyekben 100 körüli – a tudományos közlés elvárásaival harmonizáló – írásmű jelent meg. Könyvsorozataink.

- *A magyar rendvédelem-történet öröksége*. HU-ISSN 2062-8447
- *A magyar rendvédelem-történet hagyatéka*. HU-ISSN 2064-4728
- *A magyar rendvédelem-történet forrásai*. HU-ISSN 2560-0532
- *Salutem*. HU-ISSN 2416-2078
- *Magyar rendvédelem-történeti tanulmányok*. HU-ISSN 2415-9875
- *Segéd tudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában*. HU-ISSN 2064-5333

Nehéz finansziális helyzetünkől fakadóan a könyvsorozatok kötetei korlátozott példányszámban kerültek kinyomtatásra – amelyek az országos hatáskörű és releváns gyűjtőkörű könyvtárakban érhetőek el – a folyóiratok pedig csak digitalizálva olvashatók elsősorban tudományos társaságunk honlapján, ahol a könyvsorozatok kötetei is elérhetők az alábbi honlapcímen:

<http://users.atw.hu/szbmrtt/Kiadvanyaink.html>

Decorat, sic publice honestans meritum (Az érdem nyilvános elismerése)

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által adományozott kitüntetésekkel és címekkel a szakterület társadalmi szervezetbe tömörült szellemi művelői juttatják kifejezésre tiszteletüket a nemzeti rendvédelem-történetünket objektív történelemszemléleten nyugvó kutatómunka, illetve az alkotómunkát segítő tevékenységek iránt.

A tudományos társaság arra törekszik, hogy az elismerések adományozására ne protokolláris megfontolások, hanem a szakterület gondozására, illetve annak elősegítésére irányuló valós eredmények következtében kerüljön sor. Az elismerési rendszer könyv formátumba szerkesztve – tartalmazza azok alapítási dokumentumait, a fényképeit, leírásait, az adományozás és a használat rendjét, az esetleges visszavonás lehetőségét, a tervező bemutatását stb., amely – a világhálón, a társaság honlapján elérhető és letölthető:

http://users.atw.hu/szbmrtt-publ/Kiadvanyaink/A_magyar%20rendvedelem-tortenetert_elismeresek.pdf

Az elismerésekkel anyagi juttatások nem járnak, azok erkölcsi jellegűek.

Azok számára kerülhet sor elismerés átadására, akik az ún. „Kitüntetettek adatlap”-jának a kitöltése és aláírása által kinyilvánítják, hogy elismerésük találkozik az egyetértésükkel.

Az adatlap a *Rendvédelem-történeti Hírlevél* „Személyi hírek” rovatában fog megjelenni, amely tartalmazza az elismerésben részesülő arcképfotóját, nevét, mobil- és e-mail elérhetőségét (gratuláció fogadás) és az elismerés konkrét megnevezését, a kitüntetett iskolai végzettségét, tudományos- és oktatói fokozatait, nyelvismeretét, annak a nyilvános adatbázisnak a honlapcímét, ahol a tudományos publikációinak a bibliográfiai adatait nyilván tartják, a tudományos közéleti tisztségeit, a rendvédelem-történetért korábbi elismeréseit, hobbiját, végül pedig a személyes weboldala címét ha ilyennel rendelkezik. A *Rendvédelem-történeti Hírlevél* számai elérhetőek tudományos társaságunk honlapján.

Az elismerések átadására általában tudományos társaságunk éves sűrűséggel megtartásra kerülő nyílt rendezvényein kerülhet sor az adományozás tárgyévében, vagy az azt követő naptári évben.

Elismerést – posztumusz adományozás kivételével – kizárólag a kitüntetésben részesülőnek, vagy – kórházi kezelés, illetve külföldi kiküldetés és hasonló helyzetek esetében – a bejelentett képviselőjének adunk át.

Az elismerést átvevőkkel szemben elvárás, hogy öltözközzükkel és magatartásukkal alkalmazzkodjanak az ünnepélyes keretekhez (öltözet férfiaknál: fehér ing, nyakkendő, zakó, vagy zubbony – egyenruha esetében az úgynevezett társasági öltözet – hölgyeknél hasonlóan).

Méltatlan magatartásnak tekintjük, ha az elismerést átvevő nem vesz részt az átadást magába foglaló rendezvény teljes programján.

Az elismerést adományozó Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság hivatalból nem szervezi meg az átadás fényképezését, azonban lehetővé teszi az adományozottak számára, hogy fotók készítését saját szervezéssel megvalósíthassák.

*A konferencián magyar rendvédelem-történetért
kitüntetésben részesülnek*

dr. BALOGH Attila

*Rendvédelem-történetért
Érdemkereszt
művelői tagozat*

dr. BOROS János

*Rendvédelem-történetért
Érdemkereszt
művelői tagozat*

dr. BORVENDÉG Zsuzsanna

*Rendvédelem-történetért
Érdemérem*

VERITAS
Történetkutató Intézet
és Levéltár

Szemere Bertalan-díj

VERITAS
Történetkutató Intézet és Levéltár

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem- történeti Tudományos Társaság elismerése

A tudományos társaság kitüntetései nemzeti rendvédelem-történetünk művelésének és a támogatás támogatásának az érdemeit ismerik el. Kizárólag erkölcsi elismerést jelentenek, financiai vetületük nincsen.

Az elismerések: Rendvédelem-történetért Érdemérem – Rendvédelem-történetért Érdemkereszt (támogató és művelő fokozat) – Rendvédelem-történetért Érdemrend (támogató és művelő fokozat) – Rendvédelem-történetért emlékérem – Rendvédelem-történetért Díj – Tiszteletbeli tag – Örökös tag – Örökös tiszteletbeli elnök – Magister – Tárgyjutalom. Emellett emléklapokat is adományoz a társaság például a 70. életévükbe lépő társasági tagoknak, vagy például a konferenciák előadóinak.

Az elismerés adományozás egyik legfontosabb alapelve, hogy azok valós eredményeket ismerjenek el, illetve érvényesüljön az egymásra épülő fokozatosság elve.

Rendvédelem-történetért Érdemérem elismerésben részesítjük a rendvédelem-történeti témakörrel doktori iskolába felvetteket. A doktori vizsgáik letétele után a Rendvédelem-történetért Érdemkereszt támogató fokozatát, majd – a disszertáció eredményes megvédését követően – a Rendvédelem-történetért Érdemkereszt művelő fokozatát kapják az arra érdemesek.

A szervezetszerű akadémiai doktori eljárás keretei közé kerültek a rendvédelem-történetért érdemrend támogató fokozatában, az akadémiai disszertációjukat sikeresen megvédők pedig a Rendvédelem-történetért Érdemrend művelő fokozatában részesülnek. Az érdemérem és a támogató fokozatok azonban elsősorban nem szellemi teljesítményhez, hanem valamilyen szervező, illetve támogató tevékenységhez kötődnek.

A magyar rendvédelem-történeti tartalmú tudományos fokozatszerző disszertációk kiválthatóak – a magyar rendvédelem-történet témakörébe tartozó más jellegű színvonalas szellemi tevékenységgel, mint például publikált monográfia, vagy kiállítás létrehozása. Magisteri címet azok kaphatnak, akik a magyar rendvédelem-történet körébe tartozó tartalmú doktori disszertációt védtek meg, vagy azzal egyenértékű szellemi produktumot hoztak létre, továbbá huzamos ideje eredményesen művelték nemzeti rendvédelmünk történetét, illetve személyük körül szellemi alkotóműhely jellegű csoportosulás alakult ki.

2020-al bezárólag mintegy 250 fő részesült több mint 500 rendvédelem-történetért elismerésben. Az elismerésben részesítettek közel 2/3-a tudományos társaságunk tagjai közé tartozott.

A rendvédelem-történetért elismerések adományozásáról minden évben tájékoztatás jelenik meg a *Rendvédelem-történeti Hírlével* periodika „Személyi hírek” rovatában. A rendvédelem-történetért elismerési rendszert könyv formájában foglaltuk össze, amely megtalálható az alábbi honlapcímen:

http://users.atw.hu/szbmrtt-publ/Kiadvanyaink/A_magyar%20rendvedelem-tortenetert_elismeresek.pdf

***A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-
történeti Tudományos Társaság
2025-ben várható tudományos rendezvényeinek témái***

A Tudományos Társaság mintegy három és fél évtizedes hagyományainak megfelelően:

- a XXVI. Magyar Közbiztonság-történeti Tudományos Szimpózium
- a XLI. Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Konferencia

rendezvényeit budapesti helyszínnel a korábbi gyakorlattól eltérően, összevont formában tartja.

A tudományos rendezvény témája: A dualizmuskori Magyar Királyság rendvédelem-története

A rendezvény várható ideje: 2025. október

A rendezvényre előadással jelentkezni lehet: 2025. április 30-ig, a szerzői űrlap kitöltésével, amely letölthető a Társaság honlapjáról:

http://users.atw.hu/szbmrtd/Urlapok/RTH_szerzoi_urlap_tanulmanyhoz.pdf

valamint SIMON F. Nándor elérhetőségein:

+36-20-347-4602, simon.f.nandor@gmail.com

Az előadások időtartama egységesen 20 perc, Power Pointos szemléltető anyagok kivetítése biztosított. A *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774 tudományos periodika befogadja azon előadások tanulmánnyá fejlesztett változatait, amelyek harmonizálnak a folyóirat közlési feltételeiben foglaltakkal. A rendezvényen az előadás megtartásának előfeltétele, hogy a szervezőkkel egyeztetett előadás témájában készített tanulmány digitálisan rögzített változatát a szerző eljuttassa SIMON F. Nándorhoz 2025. augusztus 31-ig. Az esetleges módosításokat SIMON F. Nándorral kell megbeszélni.

Two QR codes are positioned at the bottom right of the page, each enclosed in a black rectangular border. The QR codes are black and white, and they appear to be standard 2D barcodes used for digital linking or identification.

VERITAS

35

**„A polgári magyar állam rendvédelme”
című
XL. Magyar Rendvédelem-
történeti Tudományos Konferencia**

Historia est magistra vitae
(A történelem az élet tanítómestere)

A MAGYAR KIRÁLYSÁG KÖZÉPCÍMERE ANGYALOKKAL

A középcímer tulajdonképpen egy leegyszerűsített nagycímer, mely annak a legfontosabb mezőit tartalmazza. Hazánkban a XV. század végére alakult ki. Leírását és használatát többször szabályozták, ezek közül a legismertebb a m. kir. minisztériumnak 1915. évi 3970. M. E. számú rendelete „az állami közép és kis címer, valamint az állampecsét új leírásáról és rajzairól”. Az első világháborút követően, a Trianonban elcsatolt területek iránti igény kifejezésére 1938-ban – elsősorban a fegyveres testületeknél – újra bevezették az 1915-ös középcímer használatát.
